

Qualis
KVALITETSSÄKRING

Qualis Granskningsrapport

Södervångskolan
Vellinge

Granskning genomförd i maj 2017 av
Lars Boije & Ann-Christine Tiderman
Johansson

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
En kort presentation - Södervångskolan	2
Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning	3
Verksamhetens kvalitet inom elva områden	4
A. Kunskaper och färdigheter	4
B. Normer och värden	7
C. Elevernas ansvar för eget lärande	9
D. Arbetsätt och lärarroll	11
E. Delaktighet.....	13
F. Organisation	14
G. Styrning och ledarskap	17
H. Kommunikation.....	19
I. Kompetens	21
J. Resursutnyttjande	23
K. Image	25
Slutomdöme	26
Bilaga: sammanfattning av poäng	29

Sammanfattning

Detta är Södervångskolans andra granskning. För att bli certifierad krävs en lägsta poäng på 60 och att alla kvalitetsområden ska nå steg 3 eller högre. Södervångskolan uppnår 91 poäng och uppnår minst steg 3 i samtliga elva av Qualis kvalitetsområden. Skolan blir därmed certifierad vid denna granskning.

Skolan når goda kunskapsresultat. Alla elever som slutade årskurs 9 läsåret 2015/2016 var behöriga till minst ett nationellt program på gymnasieskolan. Förhållandet mellan elever och personal är gott och präglas av förtroende och respekt. Skolan har en stabil plattform att arbeta vidare från när det gäller samtliga kvalitetsområden. Skolans starkaste områden är Normer och värden, Organisation, Styrning och ledarskap samt Resursutnyttjande. Skolan har via sitt SKA-arbetet påbörjat ett mycket spännande och för verksamheten värdefullt reflektions- och analysarbete för att få en vetenskaplig förankring på värdegrundsarbetet. Vi ser många goda exempel på hur man på olika sätt arbetar med normer och värden och likabehandlingsarbetet ute i klassrummet. En av skolans stora styrkor är hur de på olika sätt utvärderar och analyserar sin organisation och sitt arbete. Vi kan se att insatta resurser utnyttjas väl och skolans resultat visar att detta gynnar måluppfyllelsen i det nationella uppdraget.

På utvecklingssidan ser vi att det är viktigt att lärarna arbetar med en gemensam utgångspunkt och förankrings/förklaringsmodell för hur mål, syften och bedömning presenteras för eleverna. Detta gäller bland annat hur man arbetar med de individuella målen och IUP:erna. Det är viktigt att målen är ett levande och ett kontinuerligt inslag i den dagliga verksamheten och att eleverna är delaktiga i arbetet med dessa. När det gäller kommunikation och kontakt med världen utanför skolan menar vi att skolan skulle må bra av att upprätta en tydlig rutin för hur eleverna i de olika årskurserna kan ha kontakter och utbyte "för lärande" utanför skolmiljön. Likaså hur ledning, lärare och annan personal kan ha ett relevant och givande utbyte med olika aktörer, såväl offentliga som privata. Vår bedömning är att skolan med ett mer systematiskt arbete kring utvecklingen av sin image och med ett mer aktivt sätt att marknadsföra sig på kan få ytterligare skjuts till sin image.

Södervångskolan - En kort presentation

Södervångskolan är en kommunal skola i Vellinge kommun. Skolan erbjuder undervisning från förskoleklass till och med årskurs 9 med tillhörande fritidshem och har sammanlagt ca 570 elever. Södervångskolan ligger lite i utkanten av tätorten och har ett upptagningsområde bestående av en blandning av villor, bostadsrätter, flerfamiljshus och hyreslägenheter. Skolan leds av rektor, Sofia Henderup Larsson tillsammans med två biträdande rektorer Camilla Holmer Wärneryd och Monica Ekholm samt administrativa chefen Ellinor Christensson. Skolan är en skola med musikprofil och har "musikklasser" där eleverna är integrerade i skolans vanliga klasser. Skolans matbetspising är med i boken "White guide" och har en tydlig ekologisk profilering. Fritidshemmen är öppna 06.30 - 17.30 måndag till fredag. Skolan är byggd på 70-talet och har sedan dess byggts ut och renoverats i olika etapper. Skolan har tillgång till en stor och funktionell idrottshall med tillgång till många olika idrottsaktiviteter. Utemiljön är tilltalande och ger stimulans att leka och röra på sig på rasterna. På skolgården finns diverse planer för fotboll, basket och annan bollek, det finns

också en hel del andra lekredskap som sandlådor, gungor, klätterställningar, en klättermatt mm. där eleverna gärna tillbringar tid på rasterna.

Genomförande av arbetet med självvärdering och granskning

Skolan har tidigare varit granskad, hösten 2013 och blev vid detta tillfälle inte certifierad enligt Qualis kvalitetskriterier. Skolan har sedan dess arbetat intensivt med att nå en kvalitetsutveckling inom de olika Qualisområdena. Skolans alla arbetslag och ledningen har före vårt besök genomfört en självvärdering av Qualis kvalitetskriterier inom elva olika områden. Ledningen har lämnat en skriftlig redovisning av hur arbetet bedrivs inom de elva kvalitetsområdena samt även kompletterat med planer och rapporter för att belysa skolans kvalitet. Dessutom har kvantitativa tal redovisats inom kvalitetsområdena Organisation, Kompetens och Resursutnyttjande. Bland de utvärderingsmetoder som skolan använt finns bland annat Qualis enkäter till elever, föräldrar och personal. Av skolans 570 elever har 465 elever (82 procent) besvarat enkäten. Alla elevers föräldrar (en förälder/elev) har erbjudits att svara på föräldraenkäten. Enkäten har besvarats av 483 föräldrar av totalt 570 vilket innebär 85 procents svarsfrekvens. Detta medför att resultaten är mycket tillförlitliga. Av skolans ca 80 personal har 61 svarat (76 procent), vilket också detta är en relativt hög svarsfrekvens. Vi har vi tagit del av allt material i tid innan besöket.

Granskningen på plats har skett i form av att vi externa granskare har tillbringat två dagar i skolan. Vi har besökt 18 lektioner/arbetspass samt två av fritidshemsavdelningarna och andra miljöer såsom bibliotek, skolmåltid och gemensamhetsutrymmen för eleverna. Vi har intervjuat sex grupper av ledning, personal, elever och vårdnadshavare samt haft samtal med enskilda elever och personal. I den löpande texten avser vi med ordet förälder, "förälder/vårdnadshavare".

Nedan redovisas resultatet av arbetslagens och ledningens självvärdering. Längst till höger i tabellen redovisas den bedömning som vi granskare har gjort.

Tabell 1: Självvärdering och extern värdering

Kvalitetsområde	Arbetslag F-1	Arbetslag 2-3	Arbetslag 4-6	Arbetslag 7-9	Självvärdering rektor	Extern värdering granskare
A. Kunskaper och färdigheter	7	6	7	7	7	5
B. Normer och värden	7	6	7	6	7	6
C. Elevernas ansvar för eget lärande	6	5	6	7	5	5
D. Arbetsätt och lärarroll	5	5	5	3	4	4
E. Delaktighet	5	3	6	6	5	4
F. Organisation	3	3	7	7	7	6
G. Styrning och ledarskap	7	3	7	7	7	6
H. Kommunikation	5	7	7	4	5	4
I. Kompetens	3	6	6	6	7	5
J. Resursutnyttjande	3	3	7	7	6	6
K. Image	6	3	3	7	5	5

Verksamhetens kvalitet inom elva områden

A. Kunskaper och färdigheter

Skolan har rutiner för och följer regelbundet upp kunskapsresultaten på individnivå. Pedagogerna dokumenterar kunskapsresultat och måluppfyllelse efter varje avslutat arbetsområde. Detta görs dels i kommunens kunskapsportal som heter V-klass och i ett material som heter "Jag kan" för de yngre eleverna (steg 1). Lärarna arbetar i dialog med specialpedagogerna som är kopplade till varje arbetslag tillsammans för att sätta in extra anpassningar om det befaras att en elev inte kommer att nå kunskapskraven. Anpassningarna dokumenteras i elevernas IUP för årskurs 1-5 och för elever i åk 6-9 i en klasspärm. Om det finns behov av ett Åtgärdsprogram (ÅP) upprättas ett sådant. Det finns tydliga rutiner och blanketter i skolans Elevhälsoplan (steg 1). Skolan har tydliga och dokumenterade rutiner och metoder för att utreda elevernas behov av stöd som grund för åtgärdsprogram (steg 1).

Eleverna använder såväl papper och penna som datorer och läs- och skrivplattor för att dokumentera sina svar. Skolan använder varierade metoder för att följa upp, mäta och dokumentera elevernas kunskaper och färdigheter. De interaktiva projektorerna som finns i alla klassrum används på olika sätt för att arbeta med olika pedagogiska moment. Både lärare och elever berättar i intervjuerna att formativ bedömning används löpande i undervisningen (steg 2). Skolan har ett EHT (elevhälsoteam) som träffas regelbundet. Teamet består av skolans rektorer, specialpedagoger, skolsköterska, psykolog och kurator. Det övergripande arbetet finns dokumenterat i elevhälsoplanen som är tydlig och strukturerad. Inför varje läsår diskuteras aktuella förebyggande åtgärder och insatser där elevhälsans personal spelar en viktig roll (steg 2).

I intervjuer med skolledning, lärare och övrig personal ges olika goda exempel på hur skolan samlar in, följer upp och analyserar resultat. På individnivå görs detta bland annat genom elevernas IUP:er och i bedömningsmatriser. Olika prov, inlämningsuppgifter och redovisningar ger också underlag för resultatanalys. På grupp och skolnivå följs elevernas resultat upp, diskuteras och analyseras på Team-möten, vid “mitterminskonferenser” och på arbetslagsmöten. Av eleverna anser 72 procent att de får återkoppling på hur det går för dem i skolarbetet (steg 3). Genom diskussioner i arbetslagen och i EHT arbetar skolan fram metoder för att stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever i behov av sådant stöd. Det kan vara olika kompensatoriska hjälpmedel som “avskärmare”, “stressbollar”, olika pedagogiska appar, rättstavningsprogram eller ett resursstöd i form av extra personal. Det finns också tillgång till ett “öppet” resurscentrum som kallas för Hjärtat, som är bemannat med specialpedagoger och speciallärare (steg 3). Skolan arbetar aktivt för att öka andelen elever som minst når upp till kunskapskraven för godkänt. Detta görs enligt skolans rutiner för extra anpassningar och särskilt stöd. Lärare, skolledning och EHT-personal uppger i intervjuerna hur de aktivt involverar eleverna i att ta ett ökat ansvar för sitt lärande utifrån stigande ålder och mognad. Lärarna uppger att de regelbundet stöttar varandra genom kollegialt lärande och ger varandra tips och idéer på metoder för att ge adekvat stöd för eleverna (steg 3).

Skolan arbetar systematiskt för att säkerställa en likvärdig bedömning av kunskaper och färdigheter utifrån de nationella styrdokumenterna. Den likvärdiga bedömningen är ett av de prioriterade målen för både Vellinge kommun och för skolan. Detta sker genom det systematiska kvalitetsarbete (SKA) som är tydligt beskrivet och förankrat bland skolans personal. Lärarna arbetar med kollegialt lärande och sambedömning på olika sätt. Det är allt från att upprätta gemensamma pedagogiska planeringar (PP), uppföljning av dessa till sambedömning av prov och andra examinationsuppgifter (steg 4). Kunskapsresultaten är i de flesta årskurser goda i jämförelse med skolans egna förutsättningar samt skolor i kommunen och riket. Resultaten på såväl Nationella prov (NP) som meritpoäng ligger i nivå med eller över övriga kommunresultat och högt även i jämförelse med riket. Den enda årskurs som gick mot trenden var årskurs 3, läsåret 15/16, där resultaten sjönk jämfört med tidigare år. Detta kommer noggrant analyseras och följas upp av skolan. Även i statistik över medelbetyg i olika ämnen visar skolan goda resultat, vilket gör att vi gör bedömningen att kriteriet är uppfyllt trots nedgången gällande NP i årskurs 3 föregående läsår (steg 4). Skolan och fritidshemmet har metoder för att ge ledning och stimulans åt elever som lätt når kunskapskraven. Det kan finnas olika nivåer på uppgifterna och är man klar med ett område så får man extrauppgifter som är på en högre nivå. De beskriver också att man kan få andra läromedel som utmanar lärandet, till exempel i form av böcker som ligger en årskurs högre, elever i årskurs 9 kan också få påbörja ett ämne på gymnasienivå. På frågan “om Mina lärare ger mig utmaningar” instämmer 76 procent av eleverna att så är fallet (steg 4).

Skolan följer kontinuerligt upp att eleverna inhämtar fakta, förståelse, färdigheter och förtrogenhet i sitt lärande. Skolan har ett system för halv- och helårsanalys av kunskapsresultaten som görs på skolnivå. Personalen arbetar i olika forum där de regelbundet diskuterar och analyserar resultaten. Vid våra klassrumsbesök ser vi att olika lärtilar och undervisningsmetoder används för att ge eleverna möjligheter att visa upp sina kunskaper på olika sätt. I enkätresultaten ger dock inte lärarsvaren en lika tydlig bild av detta. Endast 7 % av lärarna anser helt att skolan har utarbetade metoder för att följa upp att eleverna inhämtar fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet (4f) i sitt lärande, vilket är en låg siffra. Trots det anser vi genom observationer och samtal att kriteriet är uppfyllt (steg 5). Olika perspektiv på hållbar utveckling präglar skolans verksamhet och undervisning. Dels sker detta inom ramen

för undervisningen där hållbar utveckling och miljökunskap är viktiga innehåll i flera av skolämnena. Vi noterar också att skolan aktivt arbetar med källsortering och det finns en miljöstation på skolan där olika sopor sorteras upp. Matbetspisningen arbetar aktivt med att lära eleverna att äta mer ekologiskt och mera grönsaker genom sin "smakskola" samt med att minska matsvinnet. Skolans satsning på IT och it-stödd undervisning har medfört att användandet av papper minskat betydligt (steg 5). Fritidshemmet har fokus på och kompletterar skolans kunskapsuppdrag på ett bra sätt. Fritidshemmen arbetar utifrån det nya kapitlet i Lgr 11 och genom det hålls fokus på lärandet som en röd tråd genom hela skoldagen. Fritidshemspersonalen ingår också i de olika arbetslagen och är med ute i klasserna under skoldagen (steg 5).

Skolan har goda förutsättningar och har haft en hög måluppfyllelse under senare år, däremot har resultatet inte legat helt stabila utan har pendlat upp och ner från år till år vilket skolan också är medveten om och analyserar. Skolans arbetslag är väldigt samstämmiga i självvärderingarna. Tre av fyra arbetslag placerar skolan på steg 7, ett arbetslag på steg 6. Skolledningen placerar skolan på steg 7. Vår bedömning är att skolan når steg 5. Det pågår ett arbete utifrån uppföljning och analys för att ta reda på orsakerna till variationer och senaste årets nedgång i meritvärde och vissa årskursers nedgång på nationella prov och hur skolan ska sätta in åtgärder för att möta dessa utmaningar. Vår bedömning är att detta arbete behöver fortsätta och fördjupas ytterligare och med en tydlig förankring i alla årskurser på skolan. Vidare anser vi att skolan systematiskt behöver uppmärksamma och analysera klyftan mellan pojkars och flickors resultat som ökat, likaså det faktum att det skett en försämring på andelen elever med betyg A-C. Detta behöver följas upp. Modellberäknat till SALSAL ligger skolan också något under sina egna faktiska meritvärden och även under snittet i Vellinge kommun som helhet. Detta är något som vi menar att skolledningen måste analysera och följa upp vidare för att identifiera orsakerna.

Skolan har med sitt SKA-arbete också påbörjat ett strukturerat arbete med att få en vetenskaplig förankring gällande likvärdig bedömning och med ett fortsatt arbete inom detta område finns goda möjligheter i framtiden att även nå steg 7.

Tabell 2: Måluppfyllelse, meritvärde och behörighet till gymnasieskolan

Kvalitetsområde Kunskaper och färdigheter	Södervångskolan 2015/2016	Genomsnitt i Vellinge kommun 2015/2016	Genomsnitt i riket 2015/2016 enligt Skolverket
Procentandel elever godkända på nationellt prov, sv åk 3	51,5	Saknar uppgift	*
Procentandel elever godkända på nationellt prov, ma åk 3	49,9	Saknar uppgift	*
Procentandel elever godkända på nationellt prov, sv/sva åk 6	100	98,8	95,8/78,2
Procentandel elever godkända på nationellt prov, ma åk 6	100	97,8	94,5
Procentandel elever godkända på nationellt prov, en åk 6	100	99,0	94
Procentandel elever som nått lägst kunskapskraven i samtliga ämnen, åk 6	100	93,1	79,2
Procentandel elever godkända på nationellt prov, sv/sva åk 9	100	100	93,6/62,6
Procentandel elever godkända på nationellt prov, ma åk 9	100	100	88,1
Procentandel elever godkända på nationellt prov, en åk 9	100	100	88
Procentandel elever som nått målen i samtliga ämnen, åk 9	97,8	96,7	78,1
Modellberäknat värde enligt SALSA (1)	240	248,1	-----
Genomsnittligt meritvärde åk 9, fl/po/samtliga	272/238/260	269/249/256	229,4/205,4/217,1 poäng
Procentandel behöriga till minst ett nationellt gymnasieprogram	100	-----	87,3

(1) Resultatet räknas fram genom att den faktiska måluppfyllelsen sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer.

B. Normer och värden

Vi kan via vårt verksamhetsbesök se att verksamheten startar på avtalad tid. Detta bekräftas också av personal och elever när vi samtalar med dem (steg 1). Skolan har rutiner som vi tagit del av som visar hur skolan dagligen följer upp närvaro/frånvaro. Det finns också en tydlig handlingsplan som vi tagit del av som beskriver rutiner för hur skolan hanterar frånvaron om den skulle bli hög (steg 1). Skolan har förankrade rutiner för mottagande av nya elever som tydligt beskriver vad varje personalgrupp på skolan har för ansvar när det kommer en ny elev till skolan. Detta arbete finns dokumenterad i en plan (steg 1).

Eleverna tycker för det mesta tycker att det råder arbetsro men att det kan varieras från ämne till ämne och från lärare till lärare. I enkätsvaren anser 63 procent av de yngre eleverna, årskurs F-2 att det råder arbetsro, motsvarande siffror för de lite äldre, årskurs 3-9 är 53

procent. Liknande siffror får vi när frågan ställs till personalen och föräldrarna, 51 procent anser att det råder arbetsro. Vi ser vid våra klassrumsbesök att det varierar i arbetsro mellan klasser och ämnen, men vi är av uppfattningen att det till stor del råder arbetsro på lektionerna (steg 2). Vi ser många goda och fina exempel på hur skolan och fritidshemmet aktivt och medvetet arbetar med att klargöra rättigheter och skyldigheter för eleverna och hur man ska agera i olika situationer. Vi bevittnar bland annat en lektion i F-klassen där en saga om troll och älvor väver in och levandegör skolans värdeord, normer och värderingar, och därigenom också likabehandlingsarbetet. Värdeord och förhållningssätt är också tydligt illustrerade på väggar i korridorerna och i klassrummen runt om på skolan (steg 2). Skolan och fritidshemmet har ett förebyggande och dokumenterat arbete för att förhindra diskriminering och kränkande behandling. Detta ser vi i skolans likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling som tydligt beskriver mål och visioner för skolan. Det finns något som heter "trygga barngrupper" där elever och personal samtalar om dessa frågor. Skolan arbetar också i vissa klasser och årskurser med "SMART" och med "Livskunskap" som är koncept som går igenom förhållningssätt, värderingar och olika beteenden och dess konsekvenser (steg 2).

Vi upplever att skolan har en arbetsmiljö som skapar trygghet och god gemenskap. Enkätsvaren visar att eleverna tycker att trivseln på skolan är hög. I årskurs F-2 instämmer 88 procent att de trivs i skolan. På fritidshemmet för samma åldersgrupp är siffran 95 procent. I årskurs 3-9 på motsvarande fråga är siffran 79, respektive 84 procent. På frågan om "jag känner mig trygg i skolan" anser 90 procent (F-2), respektive 81 procent (3-9) att så är fallet (steg 3). Skolan mäter och följer kontinuerligt upp arbetsglädje och trivsel. Detta görs via enkäter och på klassråd och elevråd för eleverna och i verksamhetsråd och på föräldramöten för föräldrarna (steg 3). Såväl elever som personal berättar att de tycker att förhållandet mellan personal och elever kännetecknas av förtroende och ömsesidig respekt. På en direkt fråga i enkäten instämmer 87 procent av personalen i detta påstående. På en liknande fråga angående relationen mellan personalen och eleverna anser 91 procent av eleverna att de instämmer. Ledningsgruppen och personalen diskuterar och följer upp incidenter för att på så sätt kunna sätta in bra åtgärder vid uppkomna behov (steg 3).

Framförallt de yngre eleverna tycker att det har en trivsamt miljö på skolan, 83 procent av dem anser att inomhusmiljön är trivsamt, motsvarande siffra för utomhusmiljön och skolgården är 90 procent. De äldre eleverna årskurs 3-9, är lite mindre nöjda, motsvarande siffror för dem är 64 respektive 68 procent. 50 procent av föräldrarna anser att inomhusmiljön är trivsamt. 53 procent av personalen svarar detsamma. Vi ser en skola där man gör sitt absolut bästa för att skapa en trivsamt miljö. Skol- och fritidslokaler är fulla med bilder, elevarbeten, tavlor, värdeord mm. för att skapa en trivsamt och givande miljö, som både inspirerar eleverna till kunskap och harmoni (steg 4). När vi samtalar med personalen känner vi oss trygga i att skolans och fritidshemmets gemensamt dokumenterade värdegrund är förankrad och levande. Den gemensamma förankringen stärks av att både skolans och fritidshemmets personal sitter i samma arbetslag, där dessa frågor är en stående och regelbunden punkt på dagordningen (steg 4). Skolan arbetar aktivt och medvetet för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles grundläggande demokratiska värderingar, detta sker via skolans olika råd och löpande under lektionstid (steg 4).

Vi ser på skolan förankrade metoder för att skapa trygghet och trivsel samt för att hantera konflikter. Dessa är tydligt beskrivna i skolans olika dokument som vi tagit del av. Det övergripande arbetet leds genom SKA-arbetet, där värdegrunden är ett av de prioriterade målen för skolan. Vidare behandlas trygghet och trivsel på olika sätt i SMART, "Trygga

barn”, “livskunskap” som alla beskrivits ovan. Ute på skolgården arbetar skolan med rastvärdar där även de äldsta eleverna i årskurs 9 är ute bland de yngre barnen som positiva förebilder (steg 5). Utvärdering av skolans och fritidshemmets metoder för att hantera konflikter och förhindra diskriminering och kränkande behandling görs på flera olika sätt. Dels genom de rutiner som finns dokumenterade i skolans Likabehandlingsplan, dels genom tidigare nämnda struktur och rutin för SKA-arbetet. Det genomförs också kontinuerligt “Trygga barn-enkäter” som utvärderas och analyseras. Man har anordnat studiedagar på temat värdegrund, där all personal varit med för att få en bred förankring och samsyn (steg 5).

Skolan har en organisation och struktur i arbetslag och olika team som ger goda möjligheter för skolan och fritidshemmen att ha en gemensam värdegrund som präglar det dagliga arbetet. Skolans och fritidshemmets personal deltar i gemensamma arbetslagsmöten, delar lokaler och kan på ett strukturerat sätt utbyta tankar och information samt förankra ett gemensamt synsätt i värdegrundsarbetet. Vi ser under våra besök ingen skillnad i bemötande av eleverna om de är på fritidshemmet eller på en lektion under skoldagen. Både personal och elever ger uttryck för en liknande bild under våra samtal. Däremot kan det finnas individuella skillnader mellan olika lärare i deras agerande ibland, men detta bedömer vi vara av mänsklig och inte strukturell karaktär (steg 6).

Skolans arbetslag är även här väldigt samstämmiga i självvärderingarna. Två av fyra arbetslag placerar skolan på steg 7, två arbetslag på steg 6. Skolledningen placerar skolan på steg 7. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 6. Skolan har via sitt SKA-arbetet påbörjat ett mycket spännande och för verksamheten värdefullt reflektions- och analysarbete för att få en vetenskaplig förankring på värdegrundsarbetet. Skolan använder sig av olika sorters litteratur som bearbetas och diskuteras vid olika tillfällen när personalen träffas, men detta sker ännu inte helt systematiskt, enligt en del i personalen. Det är också viktigt att det noggrant följs upp och analyseras efter läsårets slut så att ledningen kan fortsätta att planera framåt för hur arbetet ska fortsätta tillsammans med personalen i de olika arbetslagen. Det är viktigt att detta arbete fortsätter och att all personal tar del av samma plattform av vetenskapliga artiklar och forskningsrön och är helt delaktiga, vi kan inte se att så är fallet fullt ut idag. Vår bedömning är att arbetet på enheten kommit i gång på ett mycket lovande sätt och att de inom en snar framtid har stora möjligheter att nå steg 7, men att det i dagsläget fortfarande är en bit kvar till att det genomsyrar verksamhetens alla delar, personal och årskurser fullt ut.

C. Elevernas ansvar för eget lärande

Vi kan genom vårt verksamhetsbesök och genom samtal med såväl ledning, personal och elever verifiera att alla elever i årskurs 1-5 har en individuell utvecklingsplan. Vi har också fått ta del av exempel på sådana. Dock är det intressant att ta del av elevernas enkätsvar på frågan om de har en individuell utvecklingsplan. Där svarar bara 35 procent av eleverna i årskurs F-2 att så är fallet. Vi känner oss dock övertygade genom ovanstående att kriteriet är uppfyllt (steg 1).

Eleverna tränas på olika sätt och med stigande ålder och mognad att ta egna initiativ och öka sin förmåga att ta ett personligt ansvar för sitt lärande. Av de yngre eleverna anser 77 procent att de får vara med och bestämma vad de ska göra i skolan och på vilket sätt. På en liknande fråga i årskurs 3-9, anser 62 procent det samma. På frågan “Eleverna tränas i att ta ansvar för sitt eget lärande i förhållande till ålder och mognad” svarar 75 procent av personalen att de

tycker att så sker. De äldre eleverna i årskurs 6-9 uppger att de håller i sina egna utvecklingssamtal och ibland får sätta egna utvecklingsmål, där lärarna är bollplank och stöttar eleverna i denna process. Bland de lite yngre eleverna uppger personalen i våra samtal och intervjuer att de för en dialog med eleverna för att uppmuntra och träna dem i ökat ansvar och lärande. Personalen uppger att man regelbundet arbetar med olika former av utvärderingar där även eleverna är aktiva. Dels utvärderas hela ämnesområden och arbetssätt men också den egna prestationen och klasskamraternas insatser utvärderas genom självvärderingar och kamratvärderingar. Genom dessa "metarefleksioner" tränas eleverna att förstå sitt lärande och utvecklas framåt (steg 2).

Eleverna får kännedom om och förstår kunskapskraven i de aktuella ämnena/arbetsområdena på flera olika sätt. Det finns pedagogiska planeringar, kunskapskrav och bedömningsmatriser beskrivna i V-klass, och i pappersform som delas ut till eleverna på låg- och mellanstadiet. Olika bilder och beskrivningar på vad eleverna ska kunna, olika förmågor och pedagogiska tips och minnesstöd finns uppsatta i klassrummen i så gott som samtliga lokaler vi besökt, vilka gör att pedagogiken är ständigt närvarande och tillgänglig i lärprocessen (steg 3). Eleverna tränas kontinuerligt i att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Skolan har olika råd där eleverna har möjlighet att praktisera de demokratiska principerna. Skolan har dels de mer formella råden men eleverna får även vara med och bestämma i det dagliga arbetet på lektionerna. Eleverna ger flera exempel på att de får vara med och rösta på olika arbetssätt, redovisningsmetoder och upplägg av undervisningssätt. Vi ser också vid våra klassbesök att läraren på olika sätt får med eleverna och gör dem delaktiga i undervisningen och ställer frågor på ett sätt som gör att eleverna inte bara besvarar dessa, utan gör det på ett sätt som är i en demokratisk anda. Det är allt från traditionell handuppräkring till att visa sina åsikter genom olika "smajlisgubbar" (steg 3).

Alla elever har en IUP där individuella och aktuella mål för eleven finns dokumenterade. Dessa mål ligger tillsammans med kursplanemålen till grund för undervisningen. Eleverna är själva med och sätter upp sina IUP-mål, vilket sker i samband med utvecklingssamtalen. I årskurs F-2 uppger 58 procent att de formulerar egna mål för sitt lärande. I årskurs 3-9 är denna siffra 64 procent. Av personalen är det något färre som tycker att det är de individuella utvecklingsplanerna samt målen som styr planeringen av undervisningen, 42 procent. I intervjuerna menar dock lärarna att de tar hänsyn till elevernas individuella mål tillsammans med kursplanemålen när de planerar och genomför undervisningen (steg 4).

Lärarna stimulerar eleverna att bedöma sina egna resultat, reflektera över sitt lärande och utveckla olika sätt att lära på olika sätt. Vi ser en rad goda exempel på varierad undervisning där eleverna får prova på olika studietekniker och använda sig av olika arbetssätt och redovisningsmetoder. Detta menar både elever och personal som vi pratar med är både lustfyllt och utvecklande. Olika sätt används för att bedöma och reflektera över elevernas lärande, både muntligt och skriftligt. Det mest förekommande är olika utvärderingar av arbetsmetoder och måluppfyllelse som görs efter avslutat arbetsområde. Eleverna berättar i intervjun att det går till på lite olika sätt och görs vid olika tillfällen beroende på vilket ämne och vilken lärare man har (steg 5).

Skolans arbetslag är relativt samstämmiga i självvärderingarna. Två av arbetslagen placerar skolan på steg 6, ett arbetslag på steg 5 och ett på steg 7. Skolledningen placerar skolan på steg 5. Vår bedömning är att skolan bör placeras på steg 5. Skolans elever sätter mål för sitt lärande och arbetar tillsammans med sina lärare med att följa upp och bedöma sina kunskaper och sitt lärande, uppföljning av målen görs främst vid utvecklingssamtalen. För att nå de

högre stegen behöver målarbetet blir mer påtagligt i vardagen och förankras bland eleverna ute på lektionerna. Många elever som vi samtalat med vet inte vilka individuella mål de har och inte heller hur de konkret arbetar eller ska arbeta med dessa under lektionstid. Det är viktigt att få med alla elever, såväl de yngre som de äldre i att förstå syftet med IUP och mål som underlag för det egna lärandet. Lärarna behöver enligt vår mening involvera eleverna mer i arbetet med sina personliga mål men också i uppföljningen, utvärderingen och dokumentationen av desamma och att detta inte bara görs en gång per termin i samband med utvecklingssamtalen.

D. Arbetssätt och lärarroll

Eleverna har tillgång till aktuella och relevanta kunskapskällor. Eleverna använder datorer, läs- och skrivplattor samt interaktiva projektorer som finns i alla klassrum som vi varit i. Vi ser också en hel del praktiskt kunskapsmaterial i form av t.ex. byggsatser för bygge av modellbilar inom tekniken och klockmodeller i papp som tillsammans med att slå tärningar gör att eleverna visar sin kunskap om tid genom att själva arbeta praktiskt. Vi ser också mer traditionella kunskapsmaterial som olika läroböcker. Vidare använder lärare och elever olika pedagogiska spel och pedagogiska "appar" som inlärningsmetod (steg 1). Vi ser vid våra klassrumsobservationer variation och flexibilitet i undervisningen och kunskapsinhämtningen. I en klass arbetar eleverna och läraren med matematik genom gemensam problemlösning där man visar sina svar på kort som sedan "scannas av" och visas på tavlan. I en annan klass arbetar de med olika matematiska begrepp genom att eleverna ska beskriva för varandra det som finns på tavlan utan att klasskamraterna får se bilden. Vi ser prov på både enskilt arbete såväl som par-, grupp- och helklass-arbeten och även diskussioner. Av eleverna i F-2 uppger 84 procent att de får arbeta på många olika sätt i skolan. I årskurs 3-9 uppger 48 procent detsamma (steg 1).

Vi ser goda exempel på skapande och kreativitet vid våra klassrumsbesök och besök på fritidshemmet. Vi träffar elever som trycker egna T-shirts och linnen, som färglägger stenar i olika färger och mönster som samlats in under en utflykt. Som stöd i detta arbete har de yngre årskurserna stöd av fritidspedagoger som är inne i klasserna under skoltiden. På många olika ställen ser vi bilder, teckningar och modeller som skapats i undervisningen och som visar att kunskapsinhämtningen och kunskapsspridningen utgår från skapande och kreativitet. Detta är också väldigt tydligt och påtagligt när vi besöker en av skolans musikklasser (steg 2). Vi ser att lärarna överlag tillämpar arbetssätt och arbetsformer som utvecklar elevernas nyfikenhet och självförtroende. I intervjuer menar eleverna att de för det mesta tycker att det är roligt och spännande på lektionerna. Skolan har som ett av sina prioriterade mål "digitalisering" och detta ser vi många bra exempel på ute i klasserna. 67 procent av lärarna uppger i enkätsvaren helt eller till stor del att arbetssätt och arbetsformer stimulerar och utmanar varje elevs utveckling och lärande (steg 2). I samtal med lärarna uppger de att de regelbundet dokumenterar och utvärderar arbetssätt och arbetsformer. Detta görs tillsammans med de andra lärarna i teamen, arbetslagen och i ämneslagen (steg 2).

I samtal och utifrån dokumentation i form av bland annat PP får vi en tydlig bild av att lärarna planerar och genomför undervisningen med utgångspunkt i nationella mål, skolans mål samt elevernas intressen. När det gäller IUP får vi en uppfattning att dessa mål på olika sätt tas med in i den ordinarie undervisningen mer som "allmänna" mål som behöver tränas snarare än som individuella mål. När vi pratar med eleverna vet de inte riktigt alltid vilka som är deras egna individuella mål. Sammantaget anser vi dock att utgångspunkterna för

undervisningen vilar på de olika mål som skolan ska utgå ifrån och att kriteriet därför är uppfyllt (steg 3). På väggarna i de olika klassrummen ser vi bra bevis på att problemlösning och kritiskt granskande är naturliga inslag i lärandet. Det finns olika bilder, beskrivningar, tips och vägledningar till källkritik och vad man ska tänka på när man söker fakta. Både lärare och elever nämner i intervjuerna att diskussioner om problemlösning och kritisk granskning är vanligt förekommande inslag i undervisningen (steg 3). Av lärarna anser 53 procent att arbetslagen samt lärare och elever regelbundet dokumenterar och utvärderar arbetssätt och arbetsformer tillsammans. I intervjuerna är det betydligt fler som menar att så görs. Både elever och lärare beskriver att det regelbundet görs utvärderingar och att det diskuteras hur arbetssätt och arbetsformer fungerar. Eleverna ger exempel på att, när de tyckt att någon arbetsform inte fungerat så bra, har läraren lyssnat och ändrat till näst arbetsområde. Utvärderingar görs enligt personalen också efter avslutade ämnesområden och vid terminsslut (steg 3).

I samtal och i de klassbesök vi gör ser vi arbetssätt och arbetsformer som ger utmaningar och skapar helhetsperspektiv i samverkan mellan ämnena. Enligt lärarna vi pratar med verkar detta vara mer utbrett i de lägre klasserna där läraren undervisar i flera ämnen själv och kan "styra" schemat. Lärarna på högstadiet tycker att det är generellt svårare på grund av schemat. De uppger dock att de "försöker" göra projekt ihop och bedöma arbetsområden tillsammans och att detta görs vid olika tillfällen. Både elever och lärare berättar att de ibland arbetar tematiskt i flera olika ämnen, vilket stärker och utvecklar helhetsperspektivet och den röda tråden mellan ämnena. På enkätfrågan om arbetssätt och arbetsformer stimulerar och utmanar varje elevs utveckling och lärande svarar 77 procent av lärarna att de tycker detta (steg 4). Eleverna uppger i våra samtal att de i hög grad tycker att arbetssätt och arbetsformer stimulerar deras lust att lära. De har varierad undervisning och får bra stöd och hjälp från sina lärare. Bland annat uppger 95 procent av eleverna i årskurs F-2 att lärarna hjälper dem att lära sig nya saker vilket hjälper och stimulerar eleverna. Motsvarande siffra för årskurs 3-9 är 81 procent. Vi ser också att undervisningen och de förtroendefulla relationerna som finns mellan lärare och elever stimulerar lusten att lära (steg 4). Lärare och elever uppger i intervjuerna att de ibland arbetar med såväl drama som med dans och musik i klasserna. Skolan har en musikprofil med musikklasser som i hög grad gestaltar hur dessa uttrycksformer genomsyrar undervisningen. I en klass som har idrott dansas det till "farmors skor", vilket är en övning till musik för att träna takt och koordination. Runt om i klassrummen ser vi exempel på hur skolan arbetar med bilder, collage och andra illustrationer som ett tydligt sätt att uttrycka kunskap (steg 4).

Skolan använder flera olika ändamålsenliga digitala metoder och tekniker som en integrerad del i undervisningen. Lärarna arbetar med och följer upp och utvärderar olika arbetssätt och arbetsformer som en strategi för att ta reda på vilka metoder som fungerar bäst (steg 5). Detta arbete görs enligt personal och ledning regelbundet i arbetslagen och på olika konferenser och i samband med terminsavslutningarna. Skolan når därför delar av steg 5 i arbetssätt och lärarroll. Skolans arbetslag är relativt samstämmiga i självvärderingarna. Tre av fyra arbetslag placerar skolan på steg 5, ett arbetslag på steg 3. Skolledningen placerar skolan på steg 4. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 4. För att nå steg 5 fullt ut bör skolan ha en mer uttalad strategi för daglig fysisk aktivitet som stöd för elevernas lärande. De yngre barnen rör sig en del, både i undervisningssammanhang och ute på rasterna, där skolan tre dagar i veckan har strukturerade rastaktiviteter som inbjuder till rörelse och aktivitet. Detta utnyttjas dock inte av de äldre eleverna på samma sätt och lärarna uppger också att daglig fysisk aktivitet för de äldre inte finns på ett systematiskt sätt.

E. Delaktighet

Genom verksamhetsråd, föräldramöten och olika elevledda råd har eleverna och föräldrarna möjlighet att påverka i miljö- och trivselsfrågor (steg 1). Eleverna uppger i intervjuerna och när vi frågar dem ute på klassbesöken att de får vara med och bestämma olika saker som lektionsinnehåll, arbetsmetoder och redovisningssätt. I enkätsvaren anser 49 procent av eleverna i F-2 att de får vara med och bestämma hur de ska ha det i skolan och på frågan "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter" anser 67 procent i årskurs 3-9 detta. Skolan har ett aktivt verksamhetsråd, som träffas 2-3 gånger per termin, och regelbundna föräldramöten där aktuella frågor tas upp och information utbyts (steg 1).

Skolan arbetar på olika sätt med att uppmuntra föräldrarna/vårdnadshavarna att engagera sig i skolans och fritidshemmets verksamhet. Detta görs bland annat via verksamhetsrådet och via föräldramöten men också via lärportalen V-klass och genom olika brev från verksamheten som regelbundet skickas hem. På frågan om personalen uppmuntrar föräldrar att engagera sig i skolans verksamhet anser 69 procent av personalen detta. Föräldrarna har delvis en annan uppfattning, 42 procent anser att skolan uppmuntrar mig att engagera mig i skolans verksamhet (steg 2). Skolan har ett utarbetat och väl förankrat system för elevinflytande. I handlingsplanen för elevinflytande följs elevinflytandet upp och analyseras som ett led i utveckling och förbättring. Bland annat har det tagits beslut om att alla pedagogiska planeringar ska ha med ett avsnitt om elevinflytande (steg 2). Eleverna medverkar i skolans kvalitetsarbete, vilket ofta sker via klass- och skolråd. Via enkäter och diskussioner för eleverna också fram sina åsikter och synpunkter till skolans personal (steg 2).

Genom skolans handlingsplan för elevinflytande och skolans olika råd och forum tar ledning och personal på ett systematiskt sätt med eleverna i skolans planeringsprocesser. Som tidigare nämnts uppger såväl elever som personal att eleverna är med och påverkar och har inflytande över allt från arbetssätt och metoder till olika redovisningssätt (steg 3). Genom verksamhetsrådet och föräldramöten samt via enkäter, utvecklingssamtal och löpande dialog ges föräldrarna möjlighet att delta i kvalitetsarbetet. Av föräldrarna anser 34 procent att de har möjlighet att vara delaktig i skolans utvärdering och förbättring av verksamheten. Detta speglas delvis även i föräldraintervjun där åsikterna går isär en aning i vilken utsträckning föräldrar och vårdnadshavare ges möjlighet till deltagande i kvalitetsarbetet. Vår sammanfattande uppfattning är dock att vårdnadshavarna i stort har möjlighet att påverka men att det inte alltid utnyttjas fullt ut (steg 3). Skolan mäter och följer upp elevernas och föräldrarnas delaktighet på olika sätt. Uppföljningen görs främst via enkäter som sedan analyseras och diskuteras. När det gäller eleverna diskuteras olika frågor rörande delaktighet och inflytande i de olika råden och på lektionerna och i fritidshemsverksamheten (steg 3).

Skolan och fritidshemmet utvärderar och utvecklar kontinuerligt metoder för att göra eleverna delaktiga. När det gäller elevernas delaktighet och inflytande synliggörs detta i de pedagogiska planeringar och följs upp och utvärderas i klasserna, oftast efter avslutat ämnesområde samt vid terminsslut. Planen för elevinflytande revideras efter uppföljning och analys. Nya mål och aktiviteter beslutas om man kommer fram till att behov finns (steg 4). Likaså utvecklar och utvärderar skolan och fritidshemmet kontinuerligt metoder för att göra föräldrar delaktiga. Skolan erbjuder föräldrar utbildning i lärportalen V-klass som en viktig del i att kunna vara delaktiga i sina barns skolgång. Vidare görs detta genom olika vecko- och infobrev, månadsplaneringar på fritids och på verksamhetsrådet och skolans föräldramöten. Skolan arbetar också med sociala medier och har en Facebooksida där information går ut och dialog mellan skola och vårdnadshavare kan ske (steg 4).

Via de diskussioner som tas upp i verksamhetsråd, elevråd och skolans övriga råd involveras elever och föräldrar i utvecklingen och förbättringen av skolans verksamhet. I enkätsvaren uppger 35 procent av föräldrarna att de tycker att de har inflytande helt eller till stor del över de delar av verksamheten som de är berörda av, vilket enligt vår mening är en relativt låg andel.

Skolans arbetslag skattar sig lite olika i självvärderingarna. Ett arbetslag placerar skolan på steg 3, ett på steg 5 och två arbetslag på steg 6. Skolledningen placerar skolan på steg 5. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 4. Enligt vår bedömning behöver skolledning och skolans personal bli mer samstämmiga och konsekventa i hur man involverar vårdnadshavarna i arbetet med utveckling och förbättring av verksamheten. Vårdnadshavarna beskriver att det skiljer mycket på vilken lärare och/eller vilken klass eleven går i när det gäller vilken information man får eller hur mycket man blir involverad. Det varierar från lärare till lärare och från klass till klass vilken information som läggs ut på V-klass eller vad som skickas hem i veckobrev. När vårdnadshavarna vet vilken information som ska/brukar komma ut, när den ska göra det och var de kan hitta den, kan de också på ett mer påtagligt sätt involveras i verksamheten och komma med synpunkter, förslag, idéer mm.

F. Organisation

Tabell 3: Total sjukfrånvaro

Kvalitetsområde Organisation	Södervångskolan år 2016	Genomsnitt i Vellinge kommun för all kommunal verksamhet år 2016	Genomsnitt i riket för all kommunal verksamhet år 2016 enligt SKL*
Total sjukfrånvaro per år	5 %	5 %	7,2 %

*Sveriges Kommuner och Landsting

Tabell 4: Antal elever per lärare

Kvalitetsområde Organisation	Södervångskolan år 2015/2016	Genomsnitt i Vellinge kommun år 2015/2016	Genomsnitt i riket år 2015/2016 enligt Skolverket
Antal elever/lärare (heltidstjänst) gr	12,4	12,3	12,2

Skolans och fritidshemmets organisation har en tydlig struktur. Skolan leds av en inre ledningsgrupp bestående av en rektor, två biträdande rektorer samt en administrativ chef. Denna grupp kompletteras med en yttre ledningsgrupp bestående av arbetslagsledarna samt en samordnare för specialpedagogerna. De här två grupperna utgör skolans ledningsteam och har representanter hela vägen från F-klass, inklusive fritidshemmen upp till årskurs 9. På frågan om "Skolan har en väl fungerande organisation" anser 71 procent av personalen detta helt eller till stor del (steg 1).

Skolan och fritidshemmet är organiserad i arbetslag, alla med ansvar för respektive årskurs elever. F-6 har dessutom så kallade "team" där varje årskurs utgör ett team för att på så sätt också ha fokus på den enskilda årskursen. I årskurs 7-9 samlas lärarna förutom i sina arbetslag i ämnesgrupper. I de lägre åldrarna, F-6, träffas även skolans och fritidshemmets pedagoger regelbundet för att hålla en röd tråd mellan dessa verksamheter (steg 2).

Rektorerna följer regelbundet upp och utvärderar skolans och fritidshemmets organisation. Detta görs bland annat via kommunens medarbetarindex och via regelbundna enkäter, på samma sätt tas information in från vårdnadshavare och elever. När det gäller personalen så får skolledningen också in mycket information via medarbetarsamtalen och via den yttre ledningsgruppen som är en viktig länk mellan lärarna och rektorerna. Som ett tydligt exempel på hur detta fungerar kan nämnas att senaste årets organisationsförändringar som genomförts och håller på att genomföras bygger på de utvärderingar och analyser som skolledningen och skolpersonal tillsammans genomfört (steg 2).

Skolan och fritidshemmet har ett väl fungerande beslutssystem som till stor del bygger på att varje arbetslagsledare förankrar information och beslut i respektive arbetslag. I enkätsvaren kan vi utläsa att 71 procent av personalen anser att de är förtrogen med vem som fattar beslut och har ansvar för de olika delarna av verksamheten. Organisationen är i slutet av en förändringsfas och personalen verkar eniga om att dessa förändringar är till det bättre och att de utvecklar och stärker organisationen ytterligare (steg 3). Vi ser att skolan och fritidshemmet har utformade och förankrade uppdrag på flera nivåer. Dels genom arbetslagen och via de olika teamen men också genom skolans förstelärare, samordnare för specialpedagogerna samt flera andra funktioner såsom för beställningar av arbetsmaterial, ekonomin i arbetslagen, ledare för Trygga barngrupper med fler (steg 3). Vid våra intervjuer beskriver skolledning och personal hur skolans och fritidshemmets mötesstruktur är upplagd. På de olika mötena tar personalen upp olika aktuella frågeställningar som är viktiga både på kort och lång sikt. I våra intervjuer framkommer det att det ibland kan vara några veckor mellan t.ex. olika planeringsmöten eftersom personalen ingår i flera olika gruppkonstellationer, vilket innebär att kontinuiteten i vissa frågor kan bli lidande. I gengäld träffar personalen varandra i olika grupper som gör att samverkan och en röd tråd i verksamheten kan utvecklas och förbättras. 73 procent av personalen att skolan har en bra mötesstruktur. Vår bedömning är också att mötesstrukturen i stort sett är effektiv och att den stödjer dialog (steg 3).

Organisationen i arbetslag med arbetslagsledare som ansvarar för en grupp elever innebär att dessa har mandat att påverka skolans dagliga arbete. Rektor har genom skolans ledningsgrupp metoder för att följa upp sin organisation, då arbetslagsledarna tillsammans med rektorerna bildar en ledningsgrupp som regelbundet träffas och stämmer av verksamheten. Det framkommer dock i samtal med personalen att det faktum att en av de biträdande rektorerna har ansvar för F-klassen och fritidshemmet och den andra biträdande rektorn för årskurs 1-6 kan medföra att vissa "glapp" uppstår. Detta har dock tagits upp i ledningsgruppen och de två biträdande rektorerna arbetar medvetet för att överbygga dessa "glapp". Detta är ytterligare ett gott exempel på hur organisationen löpande stämmer av verksamheten och arbetar för att korrigera och ändra om behov uppstår (steg 4). Genom att skolan och fritidshemmet har en organisation där de träffas regelbundet i arbetslag som har representation från de olika stadierna och verksamhetsformerna, underlättas samarbete mellan förskoleklass, skola och fritidshem. Arbetet och strukturen i detta arbete utgår från planen "riktlinjer för samverkan inom Södervångsskolans förskola, förskoleklass, skola och fritids" (steg 4). Genom den årliga verksamhetsplaneringen som grundar sig i en utvärdering av föregående läsår utvärderar skolan och fritidshemmet kontinuerligt sin organisation och mötesstruktur. Förutom de årliga större utvärderingarna görs det löpande via arbetslagens möten och i ledningsgruppen (steg 4).

Genom tydliga PP och det strukturerade bedömningsmaterialet tar arbetslagen fullt ansvar för och följer upp varje elevs lärande och kunskapsutveckling. Skolan följer upp elevernas

resultat, och dokumenterar dessa i V-klass, vilket innebär att varje elev kan följas bakåt i tiden. Vi upplever att skolan har ett öppet samtalsklimat kring dessa frågor och att det arbetas i olika grupper med bedömning/sambedömning. Det råder i stort en god anda i arbetslagen, vilket vi även ser i personalens svar i enkäten. 73 procent anser att arbetslagsarbetet fungerar väl (steg 5). I våra intervjuer beskriver personalen hur arbetslagen prioriterar och fördelar arbetsuppgifter. Den inre ledningsgruppen betonar att de vill att arbetsuppgifterna i arbetslagen ska fördelas. Det är sedan arbetslagsledarna tillsammans med medlemmarna i arbetslagen som diskuterar sig fram, prioriterar och kommer överens om hur detta ska göras. I intervjuerna framgår att det skiljer sig lite åt från arbetslag till arbetslag hur fördelningen görs. Ledningen är medveten om detta och uppmanar arbetslagsledarna att delegera fler uppgifter till övrig personal. I enkätsvaren kan vi utläsa att ”I mitt arbetslag prioriterar vi och fördelar arbetsuppgifter” (steg 5).

Skolan och fritidshemmet har en organisation som stödjer utveckling och som utvecklas med sitt uppdrag. Samverkan mellan skola och fritidshem stödjer utvecklingen och arbetet med de gemensamma fokusområdena. Arbetslagsmöten och team-/ämnesmöten ger möjlighet att diskutera, utvärdera och följa upp verksamhetens utveckling och förbättring. När det gäller stöd och utveckling i frågor kring särskilt stöd finns resurscentrat ”Hjärtat”. Vidare finns handledningsmöjligheter av specialpedagog och övrig EHT-personal tillgänglig för stöd till verksamheterna både i skolan och på fritidshemmet. Organisationen är föränderlig och är som tidigare nämnts inne i en större förändringsfas. Förändringen har föranletts av den uppföljning och de analyser av verksamheten som gjorts och har också lett till införandet av skolans tre fokusområden. Detta ger en bild av att organisationen både vill, kan och utvecklas med sitt uppdrag (steg 6).

Det finns en stor skillnad mellan några av arbetslagen i självvärderingarna. Två arbetslag placerar skolan på steg 3 och två arbetslag på steg 7. Skolledningen placerar skolan på steg 7. Vår bedömning är att skolan når steg 6. Vi menar att skolan har en i stora delar tydlig och välfungerande organisation. Skolan utvärderar systematiskt sin organisation som ett led i att förbättra verksamheten och verka för ökad måluppfyllelse. Skolans ledningsgrupp har utökats och arbetslagens organisation kommer att förändras inför höstterminen. Vår uppfattning när vi pratar med personalen är att organisationen blivit mycket bättre och tydligare på senare tid men att det fortfarande finns delar som behöver förankras och finslipas. Skolan behöver också organisatoriskt se hur den kan stödja lärares och elevers arbete med att successivt öka måluppfyllelsen som varit lite ojämn och fallit tillbaka något det senaste året. Med sitt medvetna arbete med utvärderingar och analyser gör vi bedömningen att skolan har mycket goda möjligheter och förutsättningar att nå steg 7.

G. Styrning och ledarskap

Skolan och fritidshemmet har en tydlig beskrivning i sina dokument av vilka prioriterade mål de har utifrån de nationella målen. Där har skolan en uttalad strategi och struktur under läsåret för att arbeta med likvärdig bedömning, digitalisering och värdegrund (steg 1). I intervjuer och samtal ser vi att personalen har god kännedom om skolans och fritidshemmets prioriterade mål. Vi ser detta i det dagliga arbetet i klassrummen där de prioriterade målen omsätts i undervisningen. Värdeord och likabehandlingsarbetet är synligt på väggar och bilder och det arbetas praktiskt med eleverna. Digitalisering och It är också vanligt förekommande inslag i undervisningen. Den likvärdiga bedömningen arbetas det med i arbetslagen samt i team- och ämnesgrupper (steg 1).

Enligt personalen har eleverna kännedom om kursplanemålen och skolans och fritidshemmets prioriterade mål. Eleverna får denna kunskap och kännedom genom det dagliga arbetet i klassrummet kopplat till pedagogiska planeringar och olika genomgångar. När vi i intervjuer och samtal frågar eleverna om skolans prioriterade mål är de överlag lite osäkra på vilka dessa är. I enkätsvaren anser 31 procent av de yngre eleverna, i årskurs F-2 att de känner till skolans mål. På en liknande enkätfråga " Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i de olika ämnena" anser 65 procent av eleverna i årskurs 3-9 att de gör det. I samtal med eleverna kan de dock intyga att de känner till målen och att de regelbundet arbetar med dessa på olika sätt. Vi anser därför trots låga enkät svar, framförallt i de yngre årskurserna, att kriteriet är uppfyllt (steg 2). Skolan och fritidshemmet dokumenterar och utvärderar sina prioriterade mål genom SKA-arbetet. Diskussioner och utvärderingar genomförs löpande i olika arbetsgrupper, på kompetensutvecklingsdagar och i samband med terminsavslutningarna (steg 2). På frågan om Skolledningen är öppen och tillgänglig i sitt ledarskap anser 77 procent av personalen detta helt eller till stor del. Detta beskrivs också av personalen i de samtal och intervjuer vi har. Utifrån detta och de observationer vi gör i samband med vårt verksamhetsbesök anser vi att skolan och fritidshemmet i hög grad har ett öppet och tillgängligt ledarskap på alla nivåer (steg 2).

Genom sin ledningsstruktur med en inre och yttre ledningsgrupp har skolan och fritidshemmet ett ledarskap på alla nivåer som skapar delaktighet och förståelse för uppdraget. Genom ledningen på skolan delegeras olika ansvarsområden ut till arbetslagen och beslut och diskussioner förankras i verksamheten (steg 3). Rektorer arbetar på olika sätt med att se till att skolan kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildningen. Detta görs bland annat genom tidigare nämnda SKA-analyser samt olika uppföljnings- och kompetensutvecklingsdagar. Hela 89 procent av personalen anser att skolledningen aktivt driver skolans utveckling. Genom intervjuer, observationer och dokument kan vi verifiera att det finns en tydlig struktur och ledning av utvecklingsarbetet på skolan (steg 3).

Vi ser vid vårt besök och i dokument som vi tidigare hänvisat till att det finns fungerande mål och utvärderingar på alla nivåer på skolan som ligger till grund för fortsatt utveckling (steg 4). Det finns en tydlig struktur för ledarskapet på alla nivåer, genom den inre och yttre ledningsgruppen och dess förankring i verksamhetens olika delar. Vi får dock beskrivet för oss att det finns vissa utmaningar med ledningsstrukturen genom att t.ex. vissa frågor måste förankras med båda de biträdande rektorerna, då den ena är ansvarig för fritidshemmet och den andra för skola 1-6. Detta kan i vissa avseenden enligt personalen bli lite otydligt. Vissa av eleverna uppger också att de inte riktigt vet vem deras rektor är och inte fullt ut vet vem de ska vända sig till i första hand om det skulle behövas. Dessa otydligheter vore bra om skolan fortsatte att arbeta med och förtydligade. Trots utvecklingspunkterna gör vi bedömningen att

skolan i sin helhet når upp till kriteriet (steg 4). Rektorn uppmuntrar personalen att analysera och bepröva sina egna erfarenheter och jämföra dem med andra genom att ge goda förutsättningar för kollegialt utbyte och lärande, både på skolan och i kommungemensamma nätverksgrupper (steg 4).

Skolans rektorer stimulerar personalgruppen till att variera sina arbetsätt och metoder för att på ett bra sätt genomföra skolans och fritidshemmets mål. Personalen beskriver ett tillåtande klimat som bygger på förtroende och ett delegerat ansvar från ledningen där man tillåts använda sig av, prova på och utforska olika arbetsätt i undervisningen. Rektorer är också ute och gör verksamhetsbesök och kan på så vis också få en bild av verksamheten samt träffa lärare och elever i undervisningsmiljön (steg 5). Vi ser att det finns ett tydligt ledarskap för lärandet i alla delar av verksamheten genom att arbetslagen tar ett stort ansvar för att genomföra de olika utvecklingsprocesser och mål som skolan satt upp och arbetar med. Detta görs kring tydliga pedagogiska planeringar och genom olika uppföljningar och utvärderingar i elevgrupperna. Vi ser flera goda exempel på att pedagogerna leder lärprocesserna på ett professionellt och förtroendefullt sätt gentemot eleverna (steg 5). Vi uppfattar i våra samtal med personalen att de i stort är insatta i skolans systematiska kvalitetsarbete. De i personalen som vi pratar med känner sig också delaktiga i uppföljnings- och utvecklingsarbetet, även om det också finns de som känner att de kunde bli ännu mer delaktiga. 66 procent av personalen uppger att de känner sig delaktiga i utvecklings- och kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet bedrivs i olika grupper, arbetslag mm. där arbetslagsledare och förstelärare är de som ansvarar för och driver arbetet. Vi konstaterar att detta arbete fungerar väl men att det också finns individuella skillnader i hur mycket olika personer delegerar och lämnar ifrån sig arbetsuppgifter och ansvar, därav också olikheter i uppfattningen om hur delaktig man är. Vi ser dock att skolan har bra rutiner för och också bjuder in till stort deltagande och att det också ligger på den enskilde individen att ta till sig och ta ansvar för att vara delaktig. Vi bedömer att dessa förutsättningar är både systematiska och strategiska och att kriteriet därför är uppfyllt (steg 5).

Skolan har tydliga och förankrade mål och gör löpande utvärdering av verksamheten och dessa utgör sedan grund för systematiska förbättringar. Genom uppföljningar och analyser har skolan bland annat kommit fram till sina tre viktiga fokusområden. Ett annat bra exempel på hur analysarbetet ger genomslag och effekt på verksamheten är den genomlysning och komplettering av ledningsstrukturen som nyss genomförts och den organisationsförändring som pågår och ska bli helt klar inför höstterminen 2017 (steg 6). Skolan och fritidshemmet har en långsiktig plan för kvalitetsutveckling, som har sin grund i utvärderingar och påvisade effekter på undervisningen. Detta arbete utgår bland annat från den kvalitetsrapport som årligen upprättas, där olika strukturella faktorer och centrala resultat följs upp och utvärderas. Detta har bland annat lett fram till det ovan beskrivna SKA-arbetet men också till andra utvecklingsområden som t.ex. har att göra med elevernas frånvaro och dess koppling till kunskapsresultaten, eller hur resultat på nationella prov förändrats över tid, vad det kan bero på, och hur skolan kan arbeta för att öka måluppfyllelsen (steg 6).

Skolan har en ambition och en plan för att koppla nya forskningsrön och beprövad erfarenhet till skolans mål och långsiktiga kvalitetsutveckling. Arbetet är i full gång och vi ser och hör många goda exempel på hur arbetet fortskrider. Den systematiska delen av arbetet har pågått under innevarande läsår och ska utvärderas efter läsårets slut. Denna analys och uppföljning kommer att bli en värdefull del av skolans utvecklingsarbete och bör bli färdig först, innan skolan helt och fullt når det första kriteriet på steg 7.

Skolans arbetslag skattar sig i stort lika i självvärderingarna med ett undantag. Ett arbetslag placerar skolan på steg 3, de övriga tre arbetslagen på steg 7. Skolledningen placerar skolan på steg 7. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 6. För att nå steg 7 fullt ut menar vi att skolan behöver bygga vidare på det SKA-arbete som nu finns och utveckla detta ytterligare med koppling till den praktiska vardagen. Det finns idag fortfarande vissa tveksamheter bland både personalen vem man ska gå till med vissa frågor och bland eleverna vem som är deras rektor. Det är viktigt att det finns en förankring och tydlighet i dessa avseenden. Det är också viktigt att alla i personalen känner att de omfattas av det systematiska kvalitetsarbetet. I enkätsvaren från personalen uppger 66 procent av personalen att de känner sig delaktiga i skolans utveckling och systematiska kvalitetsarbete, vilket indikerar att det finns ytterligare arbete att göra med att få med sig all personal i dessa processer.

H. Kommunikation

Generellt används lärportalen V-klass för att ge löpande information till vårdnadshavare och elever. Lärarna skickar också i varierande grad ut vecko- och andra informationsbrev. Även skolledningen utkommer med ett informationsbrev som skickas ut en gång i månaden till vårdnadshavare och elever. Vid inträffade händelser och uppkomna behov kontaktas vårdnadshavare via telefon och mejl (steg 1). Skolan har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. Det finns en klagomålshantering via kommunen, den följer en given arbetsgång och nås via kommunens hemsida (steg 1).

Skolan och fritidshemmet har metoder för att sprida information, kunskaper och erfarenheter. Detta görs externt främst via V-klass men också via olika informationsbrev, daglig kontakt med föräldrar och elever och via sociala medier som Facebook. Internt sprids informationen via olika personalkonferenser, via ledningsgruppen och arbetslagen, ämnesgrupper och övriga kollegiala arbetsgrupper (steg 2). Skolan arbetar på olika sätt med att ha samverkan med berörda förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Vi har tagit del av de rutiner som finns för hur F-klassen samarbetar med förskolan, dessa finns i en plan med ett tydligt årshjul. När det gäller samverkan med andra skolor beskriver personalen att det anordnas gemensamma idrottsdagar och tävlingar för eleverna. Andra skolor bjuds också in för att se musikklassens årliga föreställning. Andra skolor har också olika aktiviteter som t.ex. teaterföreställningar mm. och då bjuds Södervångskolans elever in dit. När det gäller gymnasiet så sker enligt uppgift från ledningen och pedagogerna såväl överlämningsamtal som besök på olika gymnasieskolor inför elevernas stundande val till gymnasiet. Eleverna får även skugga elever på gymnasieskolorna för att på ett naturligt sätt se hur utbildningen går till (steg 2).

De föräldrar som vi samtalar med beskriver att det finns etablerade kanaler för att få god och kontinuerlig information som berör deras barn/ungdomar men att det skiftar i kvalitet mellan olika lärare. Informationen läggs för det mesta ut på V-klass för de högre årskurserna och går ut via veckobrev för de yngre. På frågan om "Jag får god och kontinuerlig information om vad som händer i skolan" anser 71 procent av föräldrarna detta. Motsvarande svar gällande fritidshemmet är 73 procent. Information ges också ut på föräldramöten, utvecklingssamtal och via verksamhetsrådet (steg 3). Det interna och externa samtalsklimatet upplevs som öppet och förtroendefullt. Vid vårt besök upplever vi att det råder stor öppenhet på skolan, detta gäller både inom personalgruppen och mellan personal och elever. I personalenkäten anser 65 procent att de som arbetar på skolan har en förtroendefull kommunikation" (steg 3).

Vi ser flera goda exempel på hur aktuell och ändamålsenlig digital teknik används för att förbättra service och kommunikation. Lärplattformen V-klass används för information, både internt och externt. I denna läggs såväl IUP:er in som pedagogiska planeringar och kunskaps- och bedömningsmatriser samt annan information till vårdnadshavare och elever. All frånvarohantering och registrering görs i V-klass, här kan även vårdnadshavare och elever kommunicera med personalen via mejl- och "chattfunktioner". Som tidigare nämnts används också sociala medier i form av Facebook. Vid samtal med föräldrar framkommer dock att detta system används på olika sätt och i olika omfattning beroende på årskurs och lärare, vilket gör att potential för vidare utveckling finns. Vår samlade bedömning är trots detta att kriteriet är uppnått (steg 4). Skolan och fritidshemmet har på olika nivåer och i olika utsträckning en fungerande pedagogisk samverkan med förskola och gymnasieskola. När det gäller samverkan mellan förskolan och skolan så finns gemensamma fokusområden som man arbetar med och som regelbundet följs upp på studiedagarna som till viss del är gemensamma. Gällande pedagogiska samverkan med gymnasiet så får vi beskrivet av personalen att elever ibland kan få gå vissa lektioner på gymnasiet om de nått långt i sin kunskapsutveckling och att eleverna inför sina gymnasieval kan skugga elever på gymnasiet för att få se hur gymnasiestudierna går till. Samverkansmöjligheter finns men vi får en uppfattning att den är mer sporadisk och "från fall till fall" snarare än systematiskt och vanligt förekommande. En mer samordnad samverkansstruktur likt den som finns mellan förskola och skola skulle kunna utveckla den pedagogiska samverkan ytterligare mellan skolan och gymnasiet. Vi bedömer dock att viss samverkan finns och därför sammantaget att kriteriet är uppnått (steg 4).

Skolan och fritidshemmet har i olika grad och omfattning utbyte med och kommunikation med omgivande närsamhälle, myndigheter och arbetsliv. Föräldrar är med i skolan och berättar om sina arbeten och de äldre eleverna har prao där de besöker olika arbetsplatser. De äldre eleverna går ibland iväg till fritidsgården och de yngre barnen är ute med sina lärare och besöker närliggande lekplatser mm. Vid påsk och jul går man till kyrkan och en grupp personal berättar att de tar eleverna till ett ställe som heter "Vikingaby". Personalen har kontakt med socialtjänst och med polisen samt övriga myndigheter vid behov.

Skolans arbetslag skattar sig lite olika i självvärderingen. Ett arbetslag placerar skolan på steg 4, ett på steg 5 och två arbetslag på steg 7. Skolledningen placerar skolan på steg 5. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 4. Även om vissa kontakter och viss kommunikation finns så är vår uppfattning att dessa inte är systematiska och inte fast förankrade och implementerade på skolan, utan att det mycket är upp till var och en av lärarna att ta kontakter och genomföra olika besök. På frågan om "Vi har en öppen kommunikation med närsamhället och andra intressenter" svarar 0 procent av personalen att de instämmer fullt ut och ytterligare 7 procent till stor del. Detta menar vi understryker vikten av att skolan behöver arbeta med detta område i framtiden på ett mycket mer systematiskt och förankrat sätt än man gjort hittills. Vi tror t.ex. att skolan skulle må bra av att upprätta en rutin för hur eleverna i de olika årskurserna, på ett för uppdraget givande sätt, kan ha kontakter och utbyte "för lärande" utanför skolbyggnaden.

I. Kompetens

Tabell 5: Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen

Kvalitetsområde Kompetens	Södervångskolan år 2015/2016	Genomsnitt i Vellinge kommun år 2015/2016	Genomsnitt i riket år 2015/2016 enligt Skolverket
Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen	93 %	91 %	84,8 %

Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen är 93 procent, vilket är lite högre än genomsnittet i Vellinge Kommun och långt över snittet i riket (steg 1). Skolan har en plan för introduktion av nyanställda som vi tagit del av och som finns dokumenterad i skolans rutiner. Planen går igenom olika relevanta punkter så att den nyanställda ska få en god start på skolan. Bland annat finns i denna en kort introduktion av skolan och en genomgång av skolans olika rutiner (steg 1).

Vår uppfattning är att kompetensutvecklingen på skol- och gruppnivå först och främst bestäms utifrån årets mål och prioriterade områden/fokusområden. Den individuella kompetensutvecklingsplanen går enligt skolledningen igenom och fastställs på det individuella medarbetarsamtalet. I personalenkäten uppger 25 procent helt eller till stor del att ”Det finns en plan för min kompetensutveckling” vilket enligt vår mening är en låg siffra. 41 procent av personalen anser att kompetensutvecklingen utgår ifrån skolans, arbetslagens och individens behov. Personalen beskriver i samtalen att kompetensutvecklingen främst är gemensam utifrån de prioriterade fokusområdena, men att de i övrigt också kan föreslå egna individuella kompetensutvecklingsinsatser. Enkätsvaren indikerar dock en från skolan tydlig prioritering på gemensamma kompetensutvecklingsområden, framför de individuella, även om de också förekommer (steg 2). Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen på skolan är hög och detta gäller även fritidshemspersonalen som är utbildade fritidspedagoger. Vårdnadshavare och elever vi pratar med uppger att de upplever att personalen på fritidshemmen har hög kompetens och utför sitt uppdrag på ett bra och kompetent sätt (steg 2).

Skolan och fritidshemmet har både gemensamma och individuella kompetensutvecklingsplaner. De gemensamma utgår från de prioriterade målen/fokusområdena som skolan beslutat om. I den gemensamma kompetensutvecklingsplanen, som vi tagit del av, framgår vilka delar som är gemensamma för flera verksamheter och vilka som enbart gäller en verksamhetsdel. Som exempel kan nämnas att digital värdegrund gäller alla, medan en föreläsning med en extern föreläsare riktas enbart mot fritidspedagoger och resurspedagoger (steg 3). Enligt skolledningen avsätter skolan och fritidshemmet sammantaget goda resurser för såväl gemensam som individuell kompetensutveckling. Tidigare fanns det enligt personalen en fastställd summa per anställd men att denna nu är borttagen. På frågan om Kompetensutveckling har hög prioritet på skolan så anser 27 procent det. Detta är ingen hög siffra från personalen, men enligt vad vi kan se och får höra vid vårt skolbesök så speglar den inte riktigt genomförda satsningar, vi anser därmed att kriteriet är uppfyllt (steg 3).

Uppföljning och tillämpning av genomförda kompetensutvecklingsinsatser görs enligt skolledningen och personalen regelbundet. De fortbildningsinsatser som genomförs inom ramen för skolans fokusområden utvärderas i enlighet med det årshjul som tydligt finns dokumenterat i SKA-mallen. I lönesamtalen följs de eventuella individuella kompetensutvecklingsinsatserna upp och utvärderas (steg 4). Skolan och fritidshemmet har

under en längre tid haft god kontinuitet i bemanningen. På senare tid har personalomsättningen varit högre då konkurrenssituationen kring personalen hårdnat och flera lärare sökt sig bort. Ledningen på skolan upplever dock att de har goda förutsättningar att rekrytera ny personal. Vid kortare vakanser har skolan ett bra system för vikarieanskaffning och har en "pool" där man med kort varsel kan få tag på vikarier. När vi pratar med personalen vittnar de om att de är många som varit på skolan under en längre tidsperiod och att kontinuiteten i stort är mycket god (steg 4).

Kompetensutvecklingen på skolan är grundad på de utvärderingar som regelbundet görs via bland annat kvalitetsrapporten och SKA-arbetet och som kopplas till skolans och fritidshemmets långsiktiga utveckling. I centrum står de tre fokusområdena värdegrund, digitalisering och likvärdig bedömning. Samtliga kompetensutvecklingsinsatser finns beskrivna i de årshjul som skolan upprättat för varje fokusområde. Vi ser en tydlig koppling mellan skolans utvecklingsmål och kompetensutvecklingsplaner (steg 5). Skolan tillämpar olika metoder för att rekrytera personal på både kort och lång sikt genom att nyttja olika kontakter och genom annonsering via arbetsförmedlingen. Skolan har en vikariesamordnare som på kort sikt ansvarar för att ringa in vikarier och på längre sikt har kontakt med lärarhögskolan i Malmö för att därigenom få kontakt med lärarstuderande. Det finns också ett samarbete i kommunen där man går igenom övertalighet och behov av personal. Dessa åtgärder har gjort att skolan varit framgångsrik i att rekrytera personal (steg 5).

Skolans kompetensutvecklingsinsatser är i mångt och mycket kopplade till skolans tre uttalade och övergripande mål. Dessa är kopplade till en strävan mot ökad måluppfyllelse och utveckling av skolans olika verksamheter. Skolan har också en gemensam rutin/plan kopplad till kompetensutvecklingsinsatserna som beskriver de olika fokusområdena och planerade åtgärder.

Skolans arbetslag är relativt eniga i självvärderingen, med ett undantag. Ett arbetslag placerar skolan på steg 3, övriga tre på steg 6 och skolledningen placerar skolan på steg 7. Vår bedömning är att skolan når steg 5. Vi anser att kopplingen mellan verksamhetens övergripande mål och kompetensutvecklingen är mycket tydlig och klar. Vi bedömer dock inte kopplingen som lika klar när det gäller den enskilde personalens kompetensutveckling och ökad måluppfyllelse och utveckling. På frågan om det finns en plan för min kompetensutveckling svarar bara 7 procent att de håller med helt och ytterligare 18 procent till stor del. På frågan om Kompetensutveckling har hög prioritet i vår skola är motsvarande svar 4 respektive 23 procent. Vi får liknande svar i våra intervjuer med personalen som speglar svaren i enkäten. För att nå steg 6 menar vi att de personliga kompetensutvecklingsplanerna måste ha en lika tydlig struktur och prioritet som de övergripande har. Det är enligt oss viktigt att ha en balans mellan både den enskildes kompetensutveckling och enhetens för att nå ökad måluppfyllelse på enheten.

J. Resursutnyttjande

Tabell 6: Kostnader och nettoresultat

Kvalitetsområde Resursutnyttjande	Södervångskolan år 2015	Genomsnitt i Vellinge kommun år 2015	Genomsnitt i riket år 2015 enligt Skolverket
Totalkostnad per elev	99200	99200	97 800 kr
Kostnad per elev för undervisning	49700	49700	52 200 kr
Totalkostnad per elev exklusive lokaler	82800	82800	79 800 kr
Kostnad per elev för läromedel	1000	-----	-----
Nettoresultat vid senaste bokslut	- 214	-----	-----
Lokalkostnad per elev	16400	16400	18 000 kr

Rektor och administrativ chef gör löpande ekonomiska uppföljningar av intäkter och kostnader, detta görs en gång per månad. En större ekonomisk uppföljning görs också var fjärde månad genom tertial, halvårs- och helårsbokslut. Vid dessa tillfällen och inför budgetarbetet för nästkommande år har skolan kontakt med ett konsultföretag som ger ytterligare expertkompetens till skolan i ekonomiarbetet (steg 1).

Årsbokslutet för 2015 visade på ett väldigt litet, men dock minusresultat i förhållande till helårsomsättningen. 2016 var ekonomin helt i balans, och i år visar budgetprognosen på ett relativt stort ekonomiskt överskott. Detta är en positiv utveckling och vi bedömer att det budgetarbete som skolan arbetat med de senare åren gör att ekonomin ser stabil ut och är i balans (steg 2). Inför ny budget och tertialuppföljningarna görs prognoser i relation till budget och utfall. Viss ekonomi är utlagd på arbetslagen och där görs kontinuerliga uppföljningar. Genom våra samtal med personalen får vi en uppfattning om att rutinerna är väl kända och förankrade (steg 2).

Skolan och fritidshemmet har metoder för att skapa delaktighet i ekonomin genom att dela ut olika delar av ekonomin på arbetslagen. Ett exempel på detta är att arbetslagen ansvarar för läromedelsinköpen till eleverna. Varje arbetslag har en ekonomiansvarig som följer upp och rapporterar på arbetslagsmöten. Ledningen uppger också i vårt samtal att de går igenom budget och ekonomi i samband med skolans personalkonferenser. I samtalen med övrig personal så är uppfattningen att de får god information om ekonomi och budget men att de inte alltid är så aktivt delaktiga i besluten utanför arbetslaget, 39 procent av personalen anser att de känner till hur skolan utnyttjar sina resurser. Strukturer till delaktigheten finns dock via delegeringen ut till arbetslagen men skulle kunna utnyttjas mer strategiskt för att öka den faktiska delaktigheten. Vi anser att kriteriet med stöd av ovanstående som helhet är uppfyllt, (steg 3). Specialpedagogerna har tillsammans med skolledning och elevhälsoteamet en överblick över elever i behov av stöd. Anpassningar och åtgärder sätts in efter det att kartläggningar och utredningar görs och resurser kan styras om under året utifrån behoven. Arbetslagen och EHT följer regelbundet upp och analyserar behoven för att utnyttja tillgängliga resurser på ett för eleverna effektivt sätt. Skolan och kommunen har också ett system för att söka ökad resurstilldelning för elever i behov av extraordinärt stöd i form av Tilläggsbelopp (steg 3). Det systematiska kvalitetsarbetet är ett stående inslag och frågan lyfts regelbundet på olika personalmöten och konferenser avsatta just för kvalitetsfrågor och

kvalitetsuppföljning. Vi bedömer genom ovanstående att rektor säkerställer att stöd och resurser finns för det systematiska kvalitetsarbetet (steg 3).

Skolan har flera metoder för resurshantering på olika nivåer. Pedagogerna i arbetslagen är med och diskuterar och påverkar i samråd med specialpedagoger och EHT hur resurser i form av särskilt stöd ska nyttjas och fördelas på bästa sätt. Det finns en decentraliserad tanke på skolan där arbetslagen har fått ett delegerat ansvar och befogenheter av skolledningen i dessa frågor. Ett exempel på detta är att arbetslagen tar ansvar för flera delar av ekonomin, dels i syfte att medvetandegöra all personal om hur val och prioriteringar påverkar dem, men också för att göra dem mer delaktiga i själva resurshanteringsprocessen (steg 4). Tid avsätts på olika möten och konferenser för återkommande diskussioner angående kvalitetssäkring av utbildningen gällande innehåll och arbetsätt. Personalen diskuterar här olika pedagogiska inlärningsmetoder, arbetet med likvärdig bedömning, digitalisering, värdegrund och andra aktuella diskussions- och utvecklingsområden. På arbetslagsmöten avsätts tid för att planera teman, ha diskussioner kring IUP samt göra gemensamma pedagogiska bedömningar och utvärderingar (steg 4).

Skolledningen resonerar och diskuterar regelbundet med arbetslagsledarna och EHT-personalen om hur resurserna ska användas för att säkerställa att dessa tillämpas på ett så effektivt sätt som möjligt i de olika delarna av verksamheten. Arbetslagen diskuterar i sin tur på sin nivå hur olika resurser ska fördelas och användas. Diskussioner förs på olika nivåer om hur ekonomi, insatser till elever i behov av särskilt stöd, läromedelsbeställningar, kompetensutveckling mm. kan användas på ett resurseffektivt sätt (steg 5).

Genom utvärderingar och i samtal med personalen följer ledningen upp att insatta resurser utnyttjas väl och leder till hög måluppfyllelse i det nationella uppdraget. Merparten av skolans disponibla medel rör personalkostnader. Skolan har en personaltäthet i vardagen motsvarande den i riket, i snitt 12,4 elever per heltidstjänst pedagog. Vi ser vid våra klassbesök att det ibland både finns två och tre pedagoger/ resurspersonal i klassrummen. Skolans resultat visar att detta gynnar måluppfyllelsen i det nationella uppdraget, då skolan når de högre stegen i Kunskaper och färdigheter, Trygghet och trivsel samt Elevernas ansvar för eget lärande (steg 6).

Skolan arbetar aktivt med att nyttja sina resurser på ett bra och effektivt sätt, detta gäller såväl personal- som övriga resurser på skolan. Skolan arbetar med att få med så många som möjligt från personalgruppen i detta arbete och frågan diskuteras i allt från ledningsgrupp till arbetslags-, team/ämneslag och i EHT.

Skolans arbetslag skattar sig lite olika i självvärderingen. Två arbetslag placerar skolan på steg 3, två arbetslag på steg 7. Skolledningen placerar skolan på steg 6. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 6. Vi får i intervjuer och samtal med personalen en bild av att resursfrågorna många gånger är i form av information snarare än diskussion och att detta kan få effekter på tillämpningen ute i verksamheten. På frågan i enkäten "Jag känner till hur skolan utnyttjar sina resurser" svarar 7 procent av personalen helt och ytterligare 32 procent till stor del. Detta är dock klart under 50 procent av personalen och indikerar enligt vår mening att det inte råder ett sammantaget fokus på resurshantering hos alla. Detta är något som ledningen och verksamheten behöver fokusera vidare på för att nå upp till steg 7.

K. Image

Skolan och fritidshemmet arbetar på olika sätt för att påverka sin image. Skolan lägger ut information på sin hemsida och sprider information via lärplattformen V-klass och via Facebook. Skolan profilerar sig också genom sina musikklasser och genom att erbjuda en hög andel ekologiskt odlad mat (steg 1).

Skolan har enligt ledning och personal ett relativt högt söktryck till skolan, både från Vellinge kommun och från omgivande kommuner. Detta beror enligt personalen på en känd god kvalitet på utbildningen, i såväl skolan som på fritidshemmet. Det beror också på tidigare nämnda musikklass och på att man aktivt fokuserar på bland annat värdegrunden och på digitalisering. Skolans matlagningskök är med i "White Guide" som är ett kvitto på att skolmaten håller mycket hög klass. Sammantaget bidrar detta till skolans och fritidshemmets image (steg 2). Skolan och fritidshemmet följer genom bland annat olika enkäter som ges ut till föräldrar och elever upp hur imagen har påverkats av de egna insatserna. Skolan genomför Qualisenkäter och andra trygghetsenkäter samt kontinuerliga medarbetarundersökningar. Resultaten följs upp och analyseras som ett sätt att utveckla och förbättra verksamheten (steg 2).

Skolan och fritidshemmet marknadsför sig externt via flera olika kanaler. Som tidigare beskrivits används sociala medier, infobrev och V-klass. Ledningen berättar också att skolan tagit fram en broschyr för att marknadsföra skolan. Man deltar på arbetsmarknadsdagar vid högskolan för att visa upp sig och man annonserar i olika branschtidningar. I intervju med vårdnadshavarna menar de att skolan skulle kunna marknadsföra sig mer aktivt utåt. På frågan i enkäten om Skolan har fungerande metoder för att marknadsföra och informera om sin verksamhet, anser 50 procent av föräldrarna detta. Föräldrarna menar också i intervju att det spelar relativt stor roll vem som är elevens lärare och mentor och att det skiljer sig mycket mellan dessa vilken information man får ta del av (steg 3).

Skolan använder sig av enkäter och olika möten med föräldrar för att utvärdera och förbättra sin image. De synpunkter som kommer in från föräldrar tas tillvara och omvandlas till förbättrings- eller fokusområden. 73 procent av föräldrarna anser att de är nöjda med sitt barns skola. I kvalitetsrapporter, Skolinspektionsgranskningar och Qualisenkäter går det att över tid följa utvecklingen av verksamheten som ett underlag för förbättring och utveckling (steg 4). Enligt skolledningen har skolan en bra image och har haft så över tid och man anser att imagen på ett bra sätt speglar skolans och fritidshemmets förmåga att genomföra det nationella uppdraget. Vi kan konstatera vid vårt verksamhetsbesök och i våra intervjuer att skolan är omtyckt av såväl elever som föräldrar. Vi kan också via statistiskt material verifiera att måluppfyllelsen på skolan är god med höga meritvärden (steg 4).

Vi kan se att skolan och fritidshemmet har en god image även om det i intervjuer och samtal visar sig att åsikter skiljer sig åt i olika avseenden. Enkätsvaren ger en bild av en generellt hög nöjdhet. 88 procent av de yngre barnen i årskurs F-2 svarar att de helt eller till stor del är nöjda med sin skola. motsvarande siffra för årskurs 3-9 är 77 procent och för föräldrar 82 procent. Av personalen anser 63 procent att skolan helt eller till stor del har ett gott rykte (steg 5). Vi ser över tid goda resultat och hög måluppfyllelse, långt över snittet i riket. Skolan har också ett rykte, inte bara inom kommunen, utan även i omgivande kommuner att producera höga resultat i skolan och att vara en trygg miljö och är därmed ett attraktivt val i flera perspektiv (steg 5).

Skolans arbetslag har en relativ stor spridning i självvärderingen. Två arbetslag placerar skolan på steg 3, ett arbetslag på steg 6 och ett på steg 7. Skolledningen placerar skolan på steg 5. Vår bedömning är att skolan placerar sig på steg 5. Skolan har en dokumenterat bra image men vi får uppfattningen i samtal och intervjuer att den inte bara är odelat positiv. Vissa anser att trygghet och trivsel minskat något på senare tid och det råder en skillnad i åsikter om hur skolan hanterar elever och föräldrar gällande kommunikation, information och uppföljning när t.ex. tillbud och incidenter inträffar mm. Det råder inte fullt ut likvärdighet på skolan inom dessa områden, vilket påverkar imagen. Detta är viktigt för skolan att ytterligare följa upp och analysera för att nå ännu högre i image.

Slutomdöme

Södervångskolans lärmiljöer är väl planerade för såväl undervisning som fritidshemsverksamhet. Vi får också en uppfattning om att kunskap och målmedvetenhet genomsyrar skolan. Kunskapsresultaten vid Södervångskolan är goda och skolan har en hög andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning och vi bedömer att skolan i huvudsak är trygg och att arbetsro råder.

Det är skolans andra granskning och totalpoängen är 91. Södervångskolan blir därmed certifierad enligt Qualis kvalitetssäkringssystem, där kravet för certifiering är minst 60 poäng totalt och lägst steg 3 inom samtliga kvalitetsområden. Skolan har sedan förra granskningen arbetat målmedvetet med sina utvecklingsområden och höjt sig inom samtliga kvalitetsområden. Bland dessa kan nämnas Organisation samt Styrning och ledarskap som båda vid denna granskning landar på steg 6 från tidigare steg 3, respektive steg 2.

Skolan har kommit längst inom områdena Normer och värden, Organisation, Styrning och ledarskap samt Resursutnyttjande. Dessa områden är viktiga att tillvarata och fortsätta utveckla vidare.

Skolan har via sitt SKA-arbetet påbörjat ett värdefullt reflektions- och analysarbete för att få en vetenskaplig förankring på värdegrundsarbetet. Ledningen har en plan framåt och skolans personal använder sig på olika sätt av litteratur som bearbetas och diskuteras. Det är viktigt att skolan fortsätter på denna framgångsrika väg och följer upp och analyserar hur insikter och kunskaper som framkommer får fäste fullt ut i organisationen. En av skolans stora styrkor är hur de på olika sätt börjat utvärdera och analysera sin organisation och sitt arbete. Genom sin årliga kvalitetsrapport och genom regelbundna diskussioner och reflektioner tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare så har skolan målmedvetet arbetat med att ändra och utveckla sin organisation. När denna omorganisation är helt genomförd och förankrad kommer skolan på ett mycket tydligt sätt ha en organisation där alla delar av verksamheten samverkar för att nå en ännu högre måluppfyllelse som ger ett bra stöd i genomförandet av det nationella uppdraget.

Skolans ledningsgrupp har en plan för kvalitetsutveckling, som har sin grund i utvärderingar och påvisade effekter på undervisningen. Detta arbete utgår bland annat från den kvalitetsrapport där olika strukturella faktorer och centrala resultat följs upp och utvärderas. Utifrån rapporten och andra analyser och uppföljningar som löpande görs på enheten utarbetas planer för skolans prioriterade mål- och utvecklingsprocesser. Denna process och arbete har blivit tydligare och mer strukturerat på senare år. Bland annat har det lett fram till olika fokusområden där skolan nu arbetar intensivt med att utveckla verksamheten. Skolan

har kompletterat sitt ledningsteam med ytterligare en rektor vilket gett ytterligare resurs och kompetens till ledningsgruppen. Ledningen har tydliga tankar kring nya forskningsrön och metoder och det är viktigt att dessa fortsätter att implementeras och förankras i alla led på personal- och klassrumsnivå. Vi kan också se att insatta resurser utnyttjas väl och skolans resultat visar att detta gynnar måluppfyllelsen i det nationella uppdraget. Skolan arbetar aktivt med att nyttja sina resurser på ett bra och effektivt sätt. Skolans fortsatta utmaning är att utveckla, fördjupa och förankra frågor och aspekter rörande resursutnyttjande ytterligare för att få med alla i personalen så att de helt känner sig insatta och delaktiga i dessa processer. Det finns enligt vår bedömning goda möjligheter till detta genom skolans organisation och ledningsstruktur.

Södervångskolan har goda förutsättningar att komma ännu längre i sitt arbete med att uppfylla det nationella uppdraget. Eleverna är motiverade och tycker väldigt mycket om sin skola och personalen är kompetent och utvecklingsbenägen. Genom att arbeta med nedanstående utvecklingsområden kommer skolan att nå ännu längre i sitt utvecklings- och förbättringsarbete.

För att nå de högre stegen inom Arbetssätt och lärarroll bör skolan ha en mer uttalad strategi för daglig fysisk aktivitet som stöd för elevernas lärande. Personalen i de högre årskurserna skulle kunna använda de befintliga tankar och strukturer som finns för de yngre eleverna för att stimulera också sina elever i sitt lärande. Det är viktigt med en gemensam utgångspunkt och en gemensam förankrings/förklaringsmodell för hur mål, syften och bedömning presenteras för eleverna. Det gäller bland annat hur man arbetar med de individuella målen och IUP:erna. Det är viktigt att öka samsynen ytterligare för att få en röd tråd genom hela organisationen som eleverna känner igen sig i. Det medför att eleverna tränas i att ta större individuellt ansvar för sitt lärande och sin kunskapsinhämtning.

Skolan arbetar väldigt aktivt med att få eleverna mer delaktiga i lärprocesserna. Skolans egna analyser har också visat att Delaktighet är ett utvecklingsområde och skolan har tagit fram en handlingsplan för elevinflytande, vilket enligt vår mening och de vi pratat med har gett önskad effekt. Det finns t.ex. en rubrik på alla PP som beskriver hur eleverna varit delaktiga. Elevernas delaktighet kan dock utvecklas, breddas och fördjupas ytterligare. Elever berättar också att de inte alltid är fullt delaktiga i sina IUP:er eller vet vilka individuella mål de har och inte är helt säkra på hur de följs upp och stäms av. Det är viktigt att målen är ett levande och kontinuerligt inslag i den dagliga verksamheten. Skolan kan också genom att koppla på ytterligare input från forskning och beprövad erfarenhet utveckla verksamheten ytterligare och därigenom öka möjligheten att nå de högre stegen inom kort.

När det gäller Kommunikation menar vi att arbetet kan bli mer systematiskt, likvärdigt och förankrat på skolan. Vi tror att skolan skulle må bra av att upprätta en rutin för hur eleverna i de olika årskurserna, på ett för uppdraget givande sätt, kan ha kontakter och utbyte "för lärande" utanför skolmiljön. Skolan har på flera sätt visat att de är duktiga på att sätta upp planer och rutiner utifrån analys, uppföljning och påvisade behov. Skolan kan använda sina befintliga rutiner för detta arbete även när det gäller kommunikation och utbyte med närsamhället, arbetslivet etc. Skolan kan också öka systematiken i hur man samlar in och omsätter resultatet av omvärldsbevakning som ett led i att utveckla verksamheten. Personalen och hela skolans utveckling skulle enligt vår mening vinna på en mer mångsidig kommunikation med närsamhället och andra aktörer, detta gäller även nya forskningsrön och metoder. Ett led i detta arbete skulle kunna vara att öka samarbetet med närliggande högskolor och universitet.

Det är viktigt att utifrån ovanstående förbättringsområden göra upp handlingsplaner för det fortsatta kvalitetsarbetet, i likhet med de rutiner för SKA-arbetet som redan finns på skolan. Vår rekommendation är att identifiera ett begränsat antal mål inom varje område och bryta ner dem i överblickbara och konkreta delmål. Det är viktigt att dessa förankras och tydligt kommuniceras ut i personalgruppen och ut till elever och vårdnadshavare. Skolan kan med fördel använda sig av de olika rutiner som redan finns idag i detta arbete, för att i förväg bestämma hur utvärderingen ska gå till, hur detta ska dokumenteras, reflekteras över samt analyseras. Det är viktigt att detta är en ständigt pågående process som kontinuerligt följs upp och stäms av för att utveckla, alternativt ompröva delmålen/verksamheten utifrån erhållna resultat.

Södervångskolan har ett mycket bra utgångsläge för att komma vidare inom samtliga områden där skolan idag inte har nått till steg 6 eller 7. Vi upplever att det finns en god och stor vilja hos både skolledning och personal att utveckla skolan vidare för att ge eleverna en så bra skolgång som möjligt. Det är viktigt att arbeta vidare med förankringen av olika metoder, verktyg och arbetssätt i personalgrupperna och att få med eleverna i att vara delaktiga och ta ansvar för sin egen utbildning och kunskapsinhämtning. Det är viktigt att fortsätta att intensivt arbeta med vetenskaplig förankring och beprövad erfarenhet så att det genomsyrar hela verksamheten och omfattar all personal.

Vi skulle vilja framföra ett stort tack för vänligt bemötande vid vårt besök och önska lycka till med det fortsatta förbättringsarbetet.

Munka-Ljungby den 16 juni 2017

Eslöv den 16 juni 2017

Lars Boije

Ann-Christine Tiderman Johansson

Bilaga: Sammanställning av poäng.

Qualisgranskning - poängmatrix

Skola	Södervångskolan
--------------	-----------------

Kvalitetsområden		Faktor	Steg							Poäng
			1	2	3	4	5	6	7	
A	Kunskaper och färdigheter	3					x			15
B	Normer och värden	2							x	12
C	Elevernas ansvar för eget lärande	2						x		10
D	Arbetsätt och lärarroll	2				x				8
E	Delaktighet	2				x				8
F	Organisation	1							x	6
G	Styrning och ledarskap	2							x	12
H	Kommunikation	1				x				4
I	Kompetens	1						x		5
J	Resursutnyttjande	1							x	6
K	Image	1						x		5

Poängsammanställning		Villkor
Södervångskolan	91	
Certifiering - lägst	60	Alla kvalitetsområden steg 3 eller högre
Maxpoäng	126	